

SBOROVÝ DOPIS

strašnického sboru Českobratrské církve evangelické
březen 2014

č. 27

VELIKONOČNÍ

EDITORIAL

EVýroční sborový dopis nemá být jen ohlédnutím nazpět, ale má nabídnout také pohled dopředu. Charakter letošního dopisu více než kdy jindy ovlivnilo společenské dění, jehož jsme svědky a které nás rozhodně nenaplnuje radostí. „Úroveň“ mnoha politiků, jejich intriky a podrazy, radikalizace lidí na ulicích, další propady v téměř všech ukazatelích kvality života společnosti – to se dotýká nás všech. Ve své bezradnosti budují politici populismem, často podpásově. Jako takové lze mj. označit i vyvolávání proticírkevních nálad.

Přijetí „Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi“ a zahájení přechodu církve k postupnému samofinancování postavilo církve v této zemi před vážná rozhodnutí. Synodní rada rozeslala do sborů určité materiály, které předkládají modely možného řešení. Čeká se na vyjádření staršovstev, která jsou navíc dotazována na vnitřní život sboru a jeho potenciál k větší finanční samostatnosti i míru ochoty k solidaritě se slabšími. Nově vystávají otázky kolem postavení Diakonie ČCE. Za čtyři desítky let práce ve staršovstvu si nepamatuji, že bychom kdy přemýšleli o tolika vážných věcech najednou.

Jakou máme vlastně představu o budoucnosti naší církve, o její roli a směřování? „Zabezpečíme“ se na dlouhou dobu v tom, co jsme a co děláme nyní, nebo budeme společenstvím otevřeným novým příležitostem a potřebám přicházejících časů v naději, že nám bude dáno je rozpoznat? Snažili jsme se jako staršovstvo odpovědět.

V letošním roce uplyne 25 let od „sametové revoluce“. Věřím, že Vám sborový dopis kromě biblického zamyšlení, běžných informací o životě sboru, osobních vzpomínek a statistik přinese i podněty k přemýšlení o tom, v jaké době žijeme, kdo jsme, jaký je náš úkol a kde k jeho naplnění chceme brát sílu.

Přejeme Vám příjemné počtení.

Jan Balcar

PŘEČETLI JSME ...

(Tato rubrika přináší v letošním sborovém dopise myšlenky z knihy Tomáše Halíka „Úvahy na prahu tisíciletí“)

Samozřejmě že žít v otevřené, politicky i kulturně pluralitní společnosti, která nikomu nic nepřikazuje ve jménu státní ideologie a nabízí ohromnou škálu životních stylů, je zásadně jiné než žít v policejním státě s vynucovaným jediným – a navíc primitivním – světovým názorem. Nicméně i zde musí člověk vyvinout nemalé úsilí, aby si zachoval a obhájil vlastní identitu, aby se nerozpustil ve vnějškovosti, nebyl konformní, zůstal svůj. Aby nebyl „člověkem řízeným zvnějšíku“ – mám-li připomenout výraz sociologa Davida Riesmana – , nýbrž člověkem hloubky.

BSAH

Editorial	2
Velikonoční zamyšlení (Dan Páleník)	3
Církev ano, nebo ne? Církev ano! (Daniel Ženatý) ...	4
Výroční zpráva o životě sboru (Pavel Klinecký)	5
Bez ochotné pomoci to nejde (Petr Brož)	10
K čemu je salát? (Ondřej Smolík)	11
Cesta ČCE k samofinancování	12
(Ne)naučil jsem se dosti míti na tom	13
Zdeněk Škrabal pětásmdesátiletý	14
Halina Titěrová, Věra Volková	15
Návštěva rozvojového projektu Diakonie ČCE v Etiopii v r. 2013 (Hana Janečková)	16
K 600. výročí kalicha (Jana Součková)	18
Krátké zprávy ze sboru	19, 21
Hospodaření sboru	20
Jak jsem se dostala do Čech (Halina Titěrová)	21
Údaje o sboru, Jarní kalendárium	22-23

V ELIKONOČNÍ ZAMYŠLENÍ

***„Proklet buď den, v němž jsem se
narodil. Den, v kterém mě má matka
porodila, ať není požehnán. Proklet
buď muž, jenž zvěstoval mému otci:
Narodilo se ti dítě, chlapec, a udělal
mu velkou radost.“
Jr 20, 14-15***

Velikonoce vrcholí Nedělí Vzkříšení, kdy si připomínáme vzkříšení Ježíše Krista. Oprávněně nám pak jsou Velikonoce radostí a nadějí na závěr života i doprostřed všednosti. Tak to má být!

Snadno se však v posledních desetiletích stává, že zcela zapomeneme důvod Kristovy smrti: Ježíš zemřel, aby vykoupil lidské hříchy. Tedy i naše hříchy, moje a tvoje, dnešní i včerejší. Vnímáš dnes ještě hříšnost svého lidství, nebo se máš za v podstatě docela dobrou bytost? Uvědomuješ si během Velikonoc, že nebýt i tvého hříchu, Kristus by na kříži nevisel?

Jeremiáš naříkal a plakal nad dnem, kdy se narodil, naříkal a plakal pro utrpení své i lidí kolem sebe, pro hříšnost svou i Izraelců vůči Hospodinu. Nářek, lkaní a pláč – patří ještě do našich životů, nebo jsou již překonány, odsunuty pouze na chvíle soukromých tragédií? Postní období již většina z nás nedrží, přitom právě během něj se lidé káli ze své nedokonalosti vůči Bohu, právě před Nedělí Vzkříšení. Káli se zejména lkaním, nářkem a pláčem vůči Hospodinu – vždyť vůči němu nesli největší díl svéhlavosti a nedostatečnosti, tedy hříšnosti.

A my? A ty? Pláčeš před Hospodinem, ať už pro hříšnost svou nebo lidí kolem tebe? Patří nářek a lkaní do tvého života – soukromého, náboženského, veřejného? Nebo jsou vystřídány občasným (nebo velmi častým) stěžováním a fasádou předstírající spokojenost se sebou samým?

Jeremiáš naříkal a plakal před Hospodinem, naříkal a plakal také Ježíš v Getsemanské zahradě, podobně apoštolové Petr a Pavel, tak i král David, Abraham, Job i jeho přátelé...

Boží čin Vzkříšení a zpráva o něm, jež si znovu a znovu připomínáme během Velikonoc, přitom nemají smysl bez přiznání a vyznání vlastní narušenosti, nedostatečnosti, vlastních selhání i vědomých rozhodnutí proti Hospodinově vůli. Nelze rozumět zázraku Velikonoc bez nářku před Boží tváří. Nelze pochopit dobrovolnou smrt Krista na kříži, protože byla právě i za nás. Nelze přijmout a podstoupit proměnu Vzkříšení bez předchozího pokání, lkaní, smutku nad sebou.

Nářek a lkaní nejsou špatné, nenarušují život. Jsou dokonce víc než životně nezbytné. To vědí dnešní psychologové často lépe než dnešní teologové. Nevyhýbáme se tedy mylně pláči, nářku a lkaní zejména nad sebou, ale i druhými, před tváří Hospodinovou? A právě o Velikonocích?

Dan Páleník

CÍRKVE ANO, NEBO NE? CÍRKVE ANO!

Na konci listopadu 2013 se v České republice ocitli politici ČSSD ve slepé uličce. Je jim stydno to přiznat, a tak velí k proticírkevní kampani. Vadí mi to. Žiji v církvi a mám ji rád, jsem občanem tohoto státu a chci na něj být hrdý. A tak se ozývám a říkám, církve v České republice i jinde ve světě jsou dobré. Proč?

Vedou lidi ke smíření. Nejen v církvi mezi sebou, ale se všemi, s nimiž žijí. Kde jinde se na tolika místech pravidelně vybízí k něčemu tak úžasnému, jako je smíření? Církve se nebojí přiznat, že se jim to třeba nedaří. A zkouší to znovu a znovu.

Vedou k úctě k druhému člověku. Ne na základě toho, kolik má peněz a kmotrů, ale na základě toho, že jej Bůh má rád.

Vedou k úctě k tomu, kdo má jinou barvu pleti než já, jiné zvyky než já, jiné tradice než já. Není mnoho organizací, které se tomu u nás soustavně věnují.

Vedou k pravdě, která je nad námi. To působí v lidském myšlení pokoru a respekt a brzdí neomalené prosazování vlastních názorů.

Křesťané a ti, co přijdou do kostelů, čtou, zpívají, naslouchají, vyznávají, děkují, prosí, každý sám za sebe, a přesto společně. To zjemňuje duši. A děje

se to už dva tisíce let, pořád, aspoň jednou týdně na stovkách míst této země. I když víme, že bychom tu duši potřebovali ještě jemnější. Církve vedou k úctě ke vzdělání, lidskému umu, kultuře, úctě k věcem a krajině kolem nás.

Hledají, jak pomoci těm, kdo se ocitají na okraji společnosti, a snaží se pro ně něco dělat. „Sociálně demokratických“ výzev zazní každou neděli v kostelích a modlitebnách této země stokrát více, než je který poslanec této strany schopen vůbec formulovat.

Církve zřizují Diakonii, Charitu, hospice, školy, nabízejí svou službu všem bez rozdílu a o tyto služby je zájem.

Křesťané se nebojí druhých a nemají potřebu se před nimi skrývat. Také proto si v drtivé většině nestavějí nevkusné hrady obehnané vysokým plotem s kamerovým systémem.

Církve zde žijí dva tisíce let. Ovlivnila myšlení vzdělanosti a kultury. Neumíme oddělit to dobré, co si každý z nás v sobě nese jako dar těch, kdo zde nedávno i dávno žili ve víře v Boha, Otce Ježíše Krista.

Nechceme být manipulováni do sporu křesťané versus společnost. My tvoříme společnost spolu s těmi, kdo k žádné církvi nepatří, stejně tak jako oni tvoří společnost spolu s námi.

Rozněcování proticírkevních nálad podřezává větev pod námi všemi.

*Daniel Ženatý, evangelický farář
1. náměstek synodního seniора*

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ŽIVOTĚ SBORU V ROCE 2013

Ohlédnout se počátkem roku za rokem minulým je povinností i možností. Povinnost nám ukládají církevní řády, jako možnost ji vnímáme, pokud se chceme rozhlédnout po životě a práci sboru se širším rozhledem.

Je to dobré i nutné zvláště v této době, kdy se přijetím „Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi“ (č. 482/2012 Sb.) budou od základu měnit materiální podmínky života sborů a církví. Naše církev se připravuje odpovědně a pečlivě. Rozhovor o způsobu, jak zabezpečit dobré využití a zhodnocování prostředků, začíná základní otázkou po poslání církve, jak mu rozumí jako povolání svého Pána. Na otázku je nutné odpovědět prakticky a konkrétně v daném místě a čase. Co je pro strašnický sbor typické, jaké jsou jeho tradice, přednosti i nedostatky?

Ohlédnutí leccos napoví. Málokterý člen sboru má vhled do všech záhybů sborového života. Někteří znají shromáždění, jež navštěvují, jiní sledují dvě či tři oblasti. Podstatná část „matrikových“ členů však nemá kontakt se žádnou oblastí života sboru. Je to způsobeno podobou členství v naší církvi podle řádů; zvykové a nerealizované členství existuje v naší církvi od jejího počátku. Církevní zřízení nám nedovoluje formální členství ukončit, vedeme je jako členy bez hlasovného práva.

Počet evidovaných členů sboru stoupl loni o čtyři, je nás nyní 801. O řadě úmrtí a odstěhování jsme se však jistě nedověděli. Sedm nových jsme přijali křtem, přijetím dítěte do sboru nebo přístupem. Zároveň mnozí lidé navštěvují náš sbor pravidelně, ač jsou členy jiných církví nebo žádných. I zde však je pojem „člen sboru“ nepřesný, bylo by potřeba změnit církevní řády.

Bohoslužby se konaly 58x. Počet účastníků se pohyboval od 40 (7. července) do 197 (15. prosince) s celoročním průměrem 108. Je to jeden z nejvyšších počtů účastníků bohoslužeb v naší církvi v Praze. Setkání na kruchtě po bohoslužbách, kdy prostor a jeho akustika zdaleka nestačí, budí v nás radost a vděčnost. Jsme společenství početné, živé a multigenerační.

Řekněme však také, že počet účastníků bohoslužeb je o čtyři nižší než loni a o osm nižší než průměr posledních šestnácti let. Ukazuje to něco? Mohli jsme si všimnout menšího počtu účastníků při vánočním divadle, i malého počtu dětí během vánočních a novoročních svátků. Jednou z příčin jsou prázdniny a odjezdy rodin mimo Prahu. Rozumíme také, že děti si potřebují odpočinout nejen od školy, ale i od dalších povinností. Lze zařídit, aby bohoslužby byly výsadou a vítanou radostí?

Při bohoslužbách jsme letos na kazatelně vídali víc hostů než v jiných letech. Bylo to způsobeno tříměsíčním studijním volnem faráře, o něž požádal v souvislosti se svými zdravotními problémy. Pavel Klinecký tak sloužil 28x, dalšími kazateli byli členové našeho sboru (pořadí podle počtu služeb): Dan Páleník (8x), Martin Řeháček (6x), Pavel Hanych (3x), Alžběta Hanychová a Tomáš Najbrt (2x), Bohdan Pivoňka (1x) a další kazatelé: Jan Halama, Ondřej Kolář, Miroslav Erdinger, Miloš Rejchrt, Pavel Rejchrt, Petr Hudec, Gerhard Frey-Reininghaus z církevního ústředí a Roman Mazur, pražský senior. Večeře Páně se konala 12x s průměrnou účastí 106. Varhanní doprovod obstaralo pět varhaníků: Rut Nečasová, Eva Waldmannová, Ondřej Scholtz, Jan Růžek a Jan Coufal. Každý jiný, všichni zajímaví, jsme vděční za tuto pestrost.

Dětské bohoslužby se tradičně nazývají „Nedělní škola“, označení je to zavádějící, ale vžité. Průměrná účast dětí během celého roku je 21, v posledních letech přibývalo dětí malých a nejmenších. Když se před kázáním vysypou z lavic, kde se zdály být ukryté, mají z nich radost nejen rodiče!

O děti se stará desítky žen i mužů, studentů, vysokoškoláků i dospělých, několik profesních pedagogů. Ve volném čase, zdarma a s nasazením připravují každou neděli výklad i celou liturgii, víkend nedělní školy v červnu, plný her, podzimní výlet. Zimním vrcholem života dětí je vánoční divadlo, letos autorská práce Tomáše Najbrta. Divadlo je důležité především pro děti a jejich blízké, věříme však, že „kázání dětí“ je nosné i pro ostatní.

V létě je vrcholem **letní tábora**, organizovaný zkušeným týmem v čele s Benjaminem Klineckým. Letos se tábora účastnilo téměř 50 dětí – samozřejmě nejen z našeho sboru. To je jeden ze způsobů misie i služby našemu okolí. Tábor stále hledá místo vyho-

vující všem požadavkům: dobrá profesionální kuchyně, dobré ubytování, terén okolo, samota nerušená příliš civilizací a cenová dostupnost. I tak jsou výdaje za pronájem areálu s plnou penzí zdaleka nejvyšší položkou v rozpočtu tábora. Staršovstvo pomáhá táboru dotací, je-li třeba, aby umožnilo držet náklady rodičů na přijatelné výši.

V týdnu sbor pořádá pravidelná **generační setkání** (v závorce průměrná účast). O **mladší děti** (5) se starají studentka a absolventi UK ETF, manželé Alžběta a Pavel Hanychovi a Martin Řeháček. Mladší tak mohou přicházet spolu se staršími sourozenci, které vyučuje farář. Mladší děti si vyprávějí biblické příběhy a učí se základním tématům biblické vírouky. **Starší děti** (4) začínají s „Katechismem“ našeho faráře, je to dobrý „strýček“ pro setkání konfirmandů, kde katechismus probírají již soustředěněji. **Konfirmandi** (7) tak po několika letech setkávání v týdnu mají základní přehled o všech důležitých tématech Bible, církevních dějin i základů křesťanství. Je to informativní i svědecký materiál pro jejich budoucí přemýšlení a hledání. **Mládež** (9) má tradičně za základ svého scházení biblickou úvahu. Loni zvolila inovaci: každou druhou středu není klasická úvaha, nýbrž společné čtení delšího biblického textu (celá kniha, několik kapitol). Zvláštní setkání: společně poslouchat, příliš nediskutovat. Strašnická mládež ráda a dobře zpívá, nejen pro sebe, nýbrž i při různých příležitostech (koncerty v domově odpočinku, doplnění liturgie při bohoslužbách rozhlasových, silvestrovských i jiných). Každý rok tráví společně týden na **horách** (12, Travná v Jeseníkách), kromě výletů je programem nějaké téma, loni již podruhé „bibliodrama“. Potvrzujeme, že zahrát si biblický příběh pomáhá mu porozumět. Programy pro **třicátníky**, svobodné i mladé manželé, se konaly v první polovině roku 2013 (20), v novém školním roce jsme je neotevřeli, anketa ukázala, že tato generace těžko nachází k setkání čas.

Střední generace (9) se schází k programu biblickému i odpočinkovému. Sami účastníci se svému názvu usmívají, uvědomují si, že jejich věk (mezi 50 a 70 lety) jen stěží lze nazvat „středním“. Pro účastníky je setkání příležitostí k vydechnutí na konci týdne, k rozhovorům o aktuálních tématech. Skoro vždy však dojde i k otevření některé vážné otázky z oblasti vírouky, života církve či náboženství obecně. Při setkání **starší generace** (18) je základem zevrubný biblický výklad (letos kniha Skutků apoštolských), připravují jej dva přednášející, vedle faráře i absolvent teologie, čekatel na vikariát, Dan Páleník.

Vedle generačních setkání připravujeme setkání tematická. Prvním je **modlitební skupina** (7), setkání domácí, v našem sboru má tradici delší než 20 let. Program zahrnuje biblickou úvahu, volný rozhovor, reflexe dění ve sboru i ve společnosti, zpěv a společné přímluvy. **Chvilě ticha** (6) vznikly před několika lety, těžištěm je modlitební ztišení, uvedeně krátkým zpěvem, dvěma biblickými verši a modlitbou. **Hovory nejen pro křesťany** jsou prostorem pro otevřené setkání křesťanské životní orientace s jinými pohledy na život a svět. Letos jsme pokračovali rozhovory nad Apoštolským vyznáním víry. Tematickým setkáním je i dětský **dramatický kroužek** (4) kde si děti pod vedením Filipa Duška hrají, učí se vnímání druhých a společně připravují programy pro adventní a postní sborové odpoledne.

Program sborového života doplňují **lednové koncerty**, jejich stoupající obliba je dána vynikající kvalitou, za níž nacházíme dramaturgii i organizaci Jana Balcara. Další koncert se konal počátkem adventu – hostem byl soubor **Nsango Malamu**, složený z českých i afrických zpěváků. **Chotěbořský podzimní sborový víkend** (64) patří také mezi pravidelné prvky života sboru. Již druhým rokem jsme nabídli společné setkání se smíchovským sbo-

rem, rekreační středisko tak bylo zcela naplněné. Již dvě desetiletí sbor připravuje přenos bohoslužeb v Českém rozhlasu, i tato práce je naším příspěvkem misii.

Pracovní setkání zahrnují především schůze **staršovstva** (15). Staršovstvo na svých schůzích probírá důležité otázky organizace i obsahu sborového života, věci technické a ekonomické svěřuje **hospodářské radě** (7); ta připraví analýzu věci i návrh řešení. Schůze staršovstva, ač obsahově bohaté, jednají rychle, konstruktivně a bezkonfliktně, to je jedna z velkých předností sboru. Při jednání ctíme pravidlo, šetřící čas: vše důležité k tématu je připraveno písemně v programu jednání, s výjimkou náhlých neodkladných záležitostí. Rovněž setkání **Křesťanské služby** (15) je setkání pracovní. Sestry, které v Křesťanské službě pracují často dlouhé desítky let, by přivítaly doplnění o mladší generaci. Nejde pouze o obcerstvení po bohoslužbách (tam leckdy doplní službu mládež i další), sestry se starají o dopisy pro jubilanty a jejich doručování, o návštěvy těch, kteří nemohou přijít do sboru, někdy o praktickou pomoc. Staršovstvo i Křesťanská služba hledají cestu, jak doplnit kruh o další spolupracovnice i spolupracovníky, kteří mohou v něčem přispět, ale nemohou se účastnit pravidelných schůzek.

Sbor již řadu let spojuje vztah se **střediskem Diakonie ČCE „Ratolest“**, členové sboru pracují v jeho dozorčí radě, sbor poskytuje středisku každoročně finanční dar, farář s pomocníky konají pravidelně každý týden ve středisku zpívané pobožnosti.

O **kancelář** se stará sborový bratr Tomáš Jelínek. Žádný z úkolů kanceláře není příliš obtížný, ale je jich velké množství: bratr Tomáš pracuje ve sboru již třetím rokem a ví, že se stále učí. Jedním ze stálých problémů kanceláře je databáze členů i přátel sboru, vidíme to především na chybách v připomínání jubilentů. Snažíme se problém odstranit, ale jsme vděč-

ni za toleranci všech, na něž jsme zapomněli. Od roku 2014 jsme změnili **návštěvní hodiny pro veřejnost**, věříme, že pondělí, středa a pátek dopoledne a středa odpoledne potřeba členů sboru pokryjí. **Účetnictví** ve sboru převzala po naší dlouholeté sborové sestře a účetní Mileně Reimanové ing. Renata Frintová, i zde jsme dosud „v záběhu“ a „ladíme“ komunikační a pracovní postupy, zatím snad bez problémů. Podobně „v záběhu“ je i práce **revizorek sborového účetnictví**, po předchůdkyních sestřích Janě Novákové a Olze Husarové se práce ujaly sestry Renata Balcarová a Libuše Škrabalová s náhradnicemi Marcelou Gregorovou a Pavlou Červenkovou. O sborový **archiv** se stará velká **pomocnice sborové kanceláře**, nejen ve věcech archivu, ale všude, kde je potřebí, Wanda Malá, **mzdovou agendu** zajišťuje Pavla Červenková. **Webové stránky** sboru před řadou let vytvořil a dodnes pečlivě a aktuálně spravuje Petr Kocna. Na jaře vznikl nápad na jejich modernizaci – výsledek spatří uživatelé webu možná již brzy.

Sborový dům a sborové prostory potřebují pravidelný úklid. Počítat hodiny, které úklidu sborových prostor denně věnují Jana a Kateřina Potočkovy, naše **kostelnice**, je nad naše síly. Obě sestry naznačily, že by tento svůj „vedlejší pracovní poměr“ rády ukončily, je potřebí, aby se ve sboru našla dobrá náhrada. Rovnocenná? Můžeme jen doufat. **Úklid domovních prostor** má na starosti naše nájemnice Petra Bártová, vykonává tuto práci necelý rok a vyřešila tak předchozí obtíže v této oblasti.

První polovina roku nebyla snadná. Farář se na tři měsíce ocitl mimo sborovou práci, veškerá tíha ležela na **kurátorovi** sboru Petru Kocnovi, **místokurátorovi** Ladislavu Janečkovi, staršovstvu i mnoha, opravdu mnoha sestřích a bratrých. Všichni v této zprávě jmenovaní a dlouhá řada nejmenovaných nechtě slyší díky celého sboru!

V roce 2013 dokončili studium dva strašničtí studenti, **Pavel Hanych** a **Dan Páleník**. Oba dva ve sboru žijí a pracují mnoho let. Oběma přejeme, aby jejich studium i „vocatio“, tedy povolání ke službě, našlo dobré uplatnění a aby se tak oběma našim milým bratřím naplnil smysl jejich dosavadní práce. Dan Páleník při svém čekání na vikariát nabídl v minulém roce výraznější pomoc strašnickému sboru a jeho faráři; bylo ho častěji vidět na strašnické kazatelně, spolu s farářem vede setkání starší generace, učitele Nedělní školy, Hovory nejen pro křesťany. I jemu za tuto pomoc patří velké poděkování.

A dík necht' slyší i náš Pán, jediný pravý hybatel života sboru a celé církve. **„Haleluja. Je tak dobré Bohu našemu pět žalmy, rozkošná a líbezná je chvála. Hospodin buduje Jeruzalém, shromažďuje rozežnané z Izraele, uzdravuje ty, kdo jsou zkrúšeni v srdci, jejich rány obvazuje.“** (Ž 147, 1 – 3).

*Pavel Klinecký
a staršovstvo sboru*

BEZ OCHOTNÉ POMOCI TO NEJDE

Dost často slyšíme ze sdělovacích prostředků, že příliš zapomínáme na to, jak to bylo v minulosti (rozumí se především před rokem 1989 – v době totality), že je dobré, a dokonce nutné, si to alespoň občas připomenout. A jistě není také bez užítku si uvědomit, jak to bylo a je s naším sborem. Z hlediska občasného návštěvníka modlitebny se může zdát, že se nic moc nezměnilo. Každou neděli byly bohoslužby a také nyní jsou. Ale ten, kdo navštěvuje bohoslužby pravidelněji, si jistě všiml, kolik přibylo akcí, které dříve nebyly. Prakticky každý den týdne se něco koná – a to nemluvím o akcích, které se konají mimo sborový dům. Nejvíce ale změnu pocítili ti, kteří se podílí přímo na řízení a chodu sboru. Tam je rozdíl nejmarkantnější. V časech totality bylo

obtížné zorganizovat cokoli, co jakkoli vybočovalo ze stereotypního církevního rozvrhu. Na všechno dohlíželi a všechno schvalovali církevní tajemníci. To bylo na jedné straně značně omezující, na druhé straně nebylo ale od sboru a faráře vyžadováno příliš administrativní a organizační práce. Na celé účetnictví stačil jeden sešit pro jednoduché účetnictví. Dnes se ale řízení sboru podobá spíše řízení podniku. Je nutné se starat o stavební práce, údržbu, vést podvojně účetnictví na počítačích, starat se o dodržování řady nových zákonů a předpisů atd. Jeden farář s jedním administrativním pracovníkem (se zkráceným úvazkem) by na to těžko stačili. Proto jsou tady dobrovolní pracovníci, bez nichž by to těžko šlo, ale o jejichž práci většina členů sboru téměř nic neví nebo ví jen málo.

Jedním z takových pracovníků je Wanda Malá. Pochází ze Slezska, a jak již prozrazuje její jméno, jejím rodným jazykem je polština. Do Prahy se přestěhovala za svým manželem v roce 1967, kdy polské jazykové prostředí vyměnila za jazykové prostředí české a luterský sbor, po kratším hledání, za sbor ČCE ve Strašnicích. V polovině sedmdesátých let minulého století se již zapojila do práce křesťanské služby, ve které pracuje až do dneška, v roce 1981 se stala členkou staršovstva, ve kterém pracovala po následujících 25 let. V roce 2000, kdy sborová sestra Milena Reimanová byla několik měsíců v zahraničí ji jako neplacená dobrovolnice měsíc sama a další tři měsíce s pomocí další sestry plně zastupovala a i po návratu sborové sestry zůstala, a to až do dnešního dne, dobrovolnou pracovnící kanceláře, kam dochází pravidelně dvakrát v týdnu. Podstatnou měrou se také podílela na nové inventarizaci, utřídění a katalogizaci sborového archivu, což byla nelehká a poměrně rozsáhlá práce.

Za zmínku stojí i to, že již téměř dvě desítky let každý týden obětavě poskytuje ve svém bytě útočiště pro modlitební skupinu, jejímž je i členem s vědomím, že nejen v materiálních hodnotách spočívá život a hodnota našeho sboru. Ti, kdo se s Wandou častěji setkávají, ji znají jako skromného a pracovitého člověka, který dokáže vidět potřebné okolo sebe a snaží se pomáhat, ale tak (jak řekl i náš farář Pavel při příležitosti Wandina životního jubilea), aby o tom ostatní, ani ten komu je pomáháno, nevěděli. Pokud bych měl najít biblickou charakteristiku Wandy, tak mne napadá jen jediná, kterou pokládám za nejužitečnější: „Blahoslavení tiší...“ (Mat 5,5).

Wanda by jistě řekla, že takových jako ona je ve sboru řada. Nevím, jestli řada, ale jistě i další takové jsou. A to je jen dobře. Bez jejich obětavosti a pomoci by život sboru nemohl být takový, jaký je.

Petr Brož

K ČEMU JE NÁM SALÁT?

V nadpisu není chyba. Je to vzpomínka na dětství, kdy jsem někdy ve sboru nebo doma od rodičů zaslechl slovo „salár“. Jako dítěti mi to slovo automaticky vyvolalo myšlenky na salát a vlastně jsem moc nezkoumal, co to přesně je. Později, asi někdy v neděle a bezpochyby před konfirmací, jsem se to dozvěděl. Je to finanční dar věřících na fungování sboru a církve. Kolik se salár má platit, jsem jako mladší bez vlastních příjmů asi nikdy neřešil a pokud jsem někdy zaslechl nějaké doporučené procento z výplaty, tak to pro mě byla jen abstraktní neuchopitelná informace bez představy celkového kontextu nákladů rodiny.

Postupně jsem dospěl, začal pracovat – tedy vydělávat peníze – a věděl jsem, že je řada na mně, abych začal platit. Netušil jsem vlastně kolik, a proto jsem si nechal poradit od rodičů, zkušených plátců saláru. Dnes už bych si to snadno vygoogloval (našel na internetu) a dozvěděl se, že ČCE doporučuje 5 % z čistých příjmů s poukazem, že je to v zásadě dobrovolný dar a i výše je dobrovolná. Doporučené procento je poměrně vysoké v souvislosti s všemožnými náklady, které se na nás ze všech stran valí. Desátek (10 %), který se v některých církvích platí, je potom asi pro většinu z nás nepředstavitelný. Obecně ale myslím, že je velice důležité vědět, že výše je dobrovolná. Každý z nás je v nějaké životní situaci s nějakým zázemím a možnostmi a nejlépe ví, co si může dovolit.

Přemítání o výši saláru se v dnešní době dostává do zcela nového kontextu, kterým je postupná odluka církve od státu. Tedy, že za několik let si budeme v církvi platit vše jenom my. Dnes je plat faráře de facto hrazen státem, farář je vlastně „státním

zaměstnancem“. Za pár let tomu tak nebude a v každém sboru bude potřeba vybrat navíc na plat pro faráře. To je velice zjednodušeně 350 000 Kč za rok. V některých sborech se dnes za rok nevybere ani polovina této částky na saláru a všech dalších sbírkách.

V současnosti celá ČCE stojí před zásadním rozhodováním o celkovém hospodaření církve a o ekonomicky udržitelném modelu do budoucna. Na toto téma probíhá diskuse i uvnitř našeho staršovstva. V tomto kontextu dnes tedy stojí i placení saláru. Ten bude mít ještě důležitější roli v hospodaření sboru a je evidentní, že peněz bude potřeba více. Nová pozice, která církev čeká, vyvolá jistě mnoho změn. Pravděpodobně bude potřeba sloučit menší sbory, možná budou faráři jen na poloviční úvazek apod. Pravděpodobně paralelně s těmito opatřeními bude muset církev investovat restituční peníze, aby v budoucnu přinášely výnos. Financování církve bude už čistě jen na nás. Bude to větší zodpovědnost, ale snad i větší radost z nezávislosti. Věřím, že s Boží a naší pomocí bude mít církev vždy prostředky pro své smysluplné konání.

Ondřej Smolík

CESTA ČKE K SAMOFINANCOVÁNÍ

Milé sestry, milí bratři,

dovolte, abychom Vás seznámili se stanoviskem staršovstva našeho sboru k budoucímu modelu financování ČCE.

Podkladem k našemu jednání se stal dokument Synodní rady, který byl předložen k celocírkevní diskusi. Dokument obsahuje celkem pět modelů financování – A, B, C, D a E. Tyto modely kombinují různé varianty hospodaření naší církve s klesající státní dotací, restitučními náhradami, odvody do personálního fondu a dalšími případnými zdroji. Současně přihlíží k možnostem realizace církevních a diakonických rozvojových projektů.

Staršovstvo si uvědomuje, jak důležité je správné rozhodnutí v této oblasti zejména pro příští generace, a proto se snažilo vypracovat tento materiál, který Vám nyní předkládáme, s velkou odpovědností.

Stanovisko sboru Českobratrské církve evangelické v Praze 10 – Strašnicích k dokumentu „Modely cesty ČCE k samofinancování“.

Dokument byl vydán Synodní radou ČCE dne 27. září 2013 pod č. j.: ÚCK/758/2013

Staršovstvo našeho sboru se velice podrobně zabývalo touto problematikou a výsledkem diskuze je následující stanovisko:

- 1) Předložené materiály řeší především budoucí ekonomický život celé církve jako celku, nikoliv jednotlivých sborů. Proto posuzujeme celou situaci stejným pohledem.
- 2) Nejblížeším ze všech návrhů je pro náš sbor model E, a to zejména proto, že předem vylučuje přímé použití restitučních náhrad na provoz církve. Líbí se nám, že na tento účel počítá pouze s výnosem z uložených nebo investovaných prostředků.
Rovněž roční nárůsty platby do personálního fondu ve výši 10 % považujeme za rozumné a únosné. V případě přijetí modelu E je budeme schopni hradit po dobu minimálně dalších 5 let – viz níže bod 4.
- 3) Nespornou výhodou určitě je, že v letech 2014 a 2015 již dostane naše církvev restituční náhradu a současně ještě nekrácenou státní dotaci. V této situaci doporučujeme výhodně investovat celou restituční náhradu 80 mil. Kč za rok 2014 a stejnou částku za rok 2015.

Z našeho pohledu je možno tyto prostředky investovat více způsoby – např.:

- a/ Nákup cenných papírů.
Zde není potřeba velký personální servis, ale určitě velmi kvalifikovaný. Doporučujeme orientaci i na zahraniční banky v rámci EU.
- b/ Nákup pozemků v místech nebo okolí našich sborů.
Půda k církvi patří, je to přirozený a etický majetek. Koupené pozemky je možno zprvu pronajímat, později i příležitostně prodávat.
- c/ Investice do bytů – nejlépe v pražské aglomeraci.
Tyto byty lze pronajímat za standardní nájemné. Pokud by výstavba začínala již od projektu, mohou se nové byty řešit nejen jako bezbariérové pro osoby s tělesným postižením. Existuje i varianta tzv. chráněných a azylových bytů pro osoby s mentálním postižením, duševním onemocněním nebo pro oběti týrání, vykořisťování a obchodu s lidmi. Takové byty potom spravují organizace sociálních služeb jako třeba Diakonie, Duha, Fokus. Zde je samozřejmě nutno počítat s menším výnosem.
- 4) Jako příklad uvedená nebo jiná rozumná investiční operace by zcela nebo do jisté míry kompenzovala první snížení státní dotace v roce 2016 ve výši 5 mil. Kč. Tato možnost by naší církvi poskytla dva až tři roky na vlast-

ní analýzu a řešení budoucí struktury a činností církve – citlivé slučování sborů, vytváření nových systemizovaných míst pro církevní pracovníky v terénu, rozvíjení sociálních a humanitárních služeb, zvyšování úrovně rekreačních středisek jako míst setkávání a navazování přátelství, kulturní projekty, evangelické školství, publikační a veřejnou činnost atd.

Domníváme se, že zásadně není rozumné vytvářet dlouhodobé ekonomické či jiné modely církve na období do roku 2050.

Vůbec totiž nevíme, zda bude při akcelerujícím vývoji společnosti současná podoba ČCE odpovídat budoucím spirituálním potřebám doby. Základní otázka tedy zní: Spokojíme se s tím, když podržíme jenom to, co jsme nyní?

Určitě budeme chtít dále pracovat ve sborech, kde bude o živé společenství zájem. Vedle těchto tradičních forem může ale budoucnost přinést zcela nové příležitosti a potřeby – více ekumenické a pastorační práce v komunitě, kde bude třeba společně pomáhat lidem v jejich složité osobní situaci, přispívat ke kultivaci prostředí, podílet se na smířování, přinášet pokoj. Do takové práce bychom asi rádi posílali ochotné kazatele a další pracovníky. A možná se brzy objeví dnes netušené možnosti a hlavně potřeby práce církve ve společnosti. Bez této větší společenské angažovanosti bude naše církev čím dál víc ztrácet svůj kredit.

Proto s plnou vážností doporučujeme vytvářet ekonomické modely naší církve, které velice souvisí s její strukturou, na mnohem kratší období – nejdéle pětileté. To nám všestranně umožní – a nejen ekonomicky – reagovat na aktuální potřeby církve i společnosti.

Stejná období máme na mysli i při stanovení míry využití restitučních náhrad na církevní a diakonické rozvojové projekty. Dovedeme si dobře představit, že objem těchto prostředků může být podstatně vyšší než v modelu E uvažovaná 4 %, pokud budeme schopni adekvátně zvýšit odvody do personálního fondu.

- 5) Tento projednávaný materiál považujeme za naprosto zásadní, a proto jsme se rozhodli postoupit jej nejen Pražskému seniorátu, ale i Synodní radě ČCE.

Za staršovstvo sboru ČCE v Praze 10 – Strašnicích

Pavel Klinecký – farář, Petr Kocna – kurátor

(NE)NAUČIL JSEM SE DOSTI MÍTI NA TOM ...?

Filipským 4,11

Na chodníku před cukrárnou stál pětiletý kluk, naboso, jen v trenýrkách, špinavý od hlavy k patě a sledoval, jak z obchodu vyšel kamarád ze sousedství s kopečkem zmrzliny. „Jó, mít takovou zmrzlinu, to bych byl nejšťastnějším člověkem na světě“, zafilosofoval špindíra.

Kamarád ze sousedství si vykráčoval po chodníku, když ho minul starší spolužák ze školy na novém kole. „Co bych za to dal, mít takový kolo“, uvažoval při chůzi a konzumoval zmrzlinu. Kolem cyklisty právě profrčel mladík na motorce. „S takovou motorkou bych byl štěstím bez sebe. To by se to frajeřilo před holkama“, uvažoval cyklista a musel přišlápnout, neboť silnice se zvedala.

Mladík na motorce mezitím dojel na podnikové parkoviště a závistivě pohlédl na zaparkovaný mercedes pana šéfa. O vůz byl opřený jeho řidič, který zřejmě pocítil potřebu na chvíli přerušit leštění oken a zapřemýšlet trochu o životě. „Ten starej se má. Vlastní podnik, nádhernej bourák a jeho ženská je pořád krásná“. Řidičovu meditaci přerušil šéfův příchod. „Alfréde, jsem dneska strašně unavený. Vezměte to pomalu přes město, ať se trochu porozhlédnu a přijdu na jiné myšlenky“.

Když luxusní Mercedes míjel cukrárnou, zachytil pohled pana šéfa asi pětiletého kluka, naboso, jen v trenýrkách, špinavého od hlavy k patě. „Mít jeho zdraví a jeho starosti ...“.

podle R. Z.

ZDENĚK ŠKRABAL PĚTAOSMDESÁTILETÝ

ZKdysi se bratr Zdeněk Škrabal objevil ve strašnickém sboru v tričku s vyšitým nápisem: „Nejsem starý, jsem recyklovaný teenager“. Tričko dostal od dcery, nápis byl v angličtině. Cítuji volně, za doslovnost neručím, za obsah stoprocentně. Protože i kdybych nápis na tričku nikdy neviděl, znám přece Zdeňka!

Nepamatuji nikoho tak mladého v jeho věku. Veselý, skotačivý verbálně i mimikou, samý žert a slovní hříčka. Přes starosti pokročilého věku, přes zápas s různými omezeními humor našeho Zdeňka neopouští. Zdálo by se, někdo je holt takový!

Jenže já pamatuji bratra Zdeňka i jako učitele v Nedělní škole. Vážně soustředěného na biblické poselství, pozorně sledujícího záměr textu a vášnivě zaujatého tlumočením nám, dětem, teologií dosud nedotčeným. Tak jsem ho poznal i v pozdějších letech: přestože jako kazatel Českobratrské církve pracoval jen nedlouho a celý život se věnoval civilnímu zaměstnání, vždy byl ochoten zastoupit pravidelného kazatele doma i v jiných sborech. I na kazatelně se projevovalo jeho vážné zaujetí pro biblickou práci i teologickou reflexi. Slyšel jsem, že když se v osmdesátých letech minulého století stal strašnický farář pražským seniorem, zeptal se bratra Škrabala: „Zdeňku, pomůžeš mi? Sám do toho nemohu jít!“ A Zdeněk, teď již pražský seniorátní vikář, pomohl v kanceláři seniorátu, ve svém domácím sboru i jinde.

Podobně, s přehledem v teologii i literatuře a s osobním nasazením uchoпил později práci vedoucího redaktora Evangelického týdeníku – Kostnických jisker. I tato práce Zdeňka bavila a dělal ji odpovědně a rád.

Při tom všem měl, zajímavé, dost času na sledování svých dvou velkých lásek: literatury teologické i jiné a hudby. Se zaujetím poslouchá hudbu, často „studijně“, totiž nejlépe s orchestrální partiturou před očima, jako dirigent, připravující se na Pražské jaro... Z knížek v jeho bytě vidíte ohromný záběr jeho zájmu: beletrie soudobá i klasická, poezie, filosofie – že by odtud to veselé srdce?

Zdeňku, ty víš, že tě má rád celý sbor, jeho staršovstvo i jeho farář. Obklopuje tě krásná početná rodina, Pán Ti dal hodně darů! Ať Ti přidá i pokoj a dobré zdraví do dalších dnů. A díky za dobrou náladu, kterou kolem sebe rozdáváš!

Pavel Klinecký

HALINA TITĚROVÁ

Narodila se 8. února 1924 v polské Lodži. Nevím však, kdo z pamětníků by věděl, jak dlouho sestra Halina Titěrová žije ve strašnickém evangelickém sboru. Ti z nás, kteří pamatují sbor před padesáti lety, vzpomínají na usměvavou a milou učitelku Nedělní školy, sborovou „mámu“ nás všech neposedných předškoláků. Později ji pamatujeme jako manželku dlouholetého presbytera a kurátora Daniela Titěry. Ten se svého důležitého kurátorského úřadu chopil se vší statečností v letech normalizace. Sestra Titěrová mu stála po boku jako nejlepší zázemí, ve sboru pak jako pracovnice Křesťanské služby. V této službě zůstává dodnes. Jistě, v devadesátce je třeba hospodařit se silami úsporně, ale krásný úsměv, pohled plný naděje a srdce jisté Boží milostí, to sestře Halince zůstává jako před půlstoletím. Nepamatuji, že bych někdy sestru Titěrovou slyšel naříkat nebo se zlobit. Naopak, vždy nacházela útěšné slovo pro všechny, kteří to potřebovali. I ve svých dnech a situacích nacházela raději dobré a nadějně motivy než ty druhé. Kolik z nás by se právě toto chtělo a mělo od sestry Titěrové naučit!

Díky za vás, sestro Titěrová, a za vše, co jste strašnickému sboru a mnoha jeho sestřím i bratřím dala!

VĚRA VOLKOVÁ

* 2. prosince 1923

Sokolské heslo „v zdravém těle zdravý duch“ jako by upozorňovalo křesťany, nač oni sami někdy zapomínají: i o zdraví těla je třeba se starat. Sestra Věra Volková to ví celý svůj život. Jedna z nejstarších strašnických Sokolek cvičivá- la již jako školačka a cvičení se věnuje dodnes.

Ve strašnickém sboru ji známe dlouhá léta. Znájí ji však jen ti nejpozornější, sestra Volková je skromná a nenápadná. Dlouholetá pracovnice Křesťanské služby se stará spolu s ostatními o občerstvení na kruchtě po bohoslužbách i o návštěvy starších jubileantek a jubileantů.

V jedné úloze je opravdu nezastupitelná, vědí to všichni účastníci středečních setkání starší generace. Sestra Volková doplňuje biblický výklad cvičením pro seniory. Vsedě kolem stolu, nejsme už nejmladší, i to však pomáhá rozhýbat naše klouby, páteř i plíce.

Víme, že ani sestra Věra nepoznala v životě jen samé krásné chvíle. Musela strávit také mnohé bolesti a smutky, jako snad každý. Přesto tuto paní doktorku filosofie jen málokdo viděl zoufalou. V zdravém těle zdravý duch? Jistě, ale to vše, jak naše Věrka sama dobře ví, je darem našeho Pána.

Milá sestro Volková, přejeme i Vám sílu tělesnou i duševní do dalších dní!

NÁVŠTĚVA ROZVOJOVÉHO PROJEKTU DIAKONIE ČCE V ETIOPII V ROCE 2013

V listopadu zavítala skupina českobratrských evangelíků do Etiopie, aby se seznámila s projekty Diakonie ČCE v této zemi. Při budování rozvojové pomoci se zde Diakonie ČCE spojila s partnery z Německa a Itálie. Ve spolupráci s místní organizací podobné Diakonii ČCE zvané EECMY-DASSC-NCES (dále jen DASSC) se zrodila myšlenka využít metody tzv. mikrofinancování (či mikrograntů) na podporu žen, které se ocitly v krajní životní situaci bez jakýchkoli životních prostředků a šancí (ženy nemocné AIDS, opuš-

těné svými muži, bez finančních prostředků, s nemocnými dětmi, bez naděje na jakoukoli změnu své situace, nejchudší z nejchudších). Jde o aplikaci standardní, ve světě osvědčené metody boje s extrémní chudobou v rozvojových zemích, jejímž objevitelem byl prof. Muhammad Yunus, bangladéský ekonom a bankéř, který za svůj objev získal Nobelovu cenu míru. Ženy, vybrané podle předem daných pravidel, získají malý úvěr, z něhož financují start své živnosti, která jim postupně umožní dluh splácet a začít produkovat zisk.

Naše návštěva se uskutečnila v pátém roce trvání projektu Diakonie ČCE v Etiopii. Setkali jsme se se ženami, které byly prostřednictvím DASSC podpořeny z veřejné sbírky uskutečněné ve sborech ČCE v r. 2012. Její výtěžek činil 700 tis. Kč. Část této sbírky obdržely ženy v Bahir Daru, které díky těmto mikrograntům začaly víceméně úspěšně podnikat. Vybudovaly malou kavárničku, hospůdku či kadeřnictví nebo se začaly živit spřádáním bavlny. Většinou se jim daří relativně dobře, mají radost z dosaženého úspěchu, a dokonce stírají na případné další investice. Některé již takové investice mohly uskutečnit, pronajmout si pozemek či novou provozovnu, koupit si led-

nici nebo zaměstnat další pracovníky. Bylo pro nás překvapením, v jakých velmi skrovných podmínkách tyto ženy dokáží svoji živnost provozovat – jsou to malé a tmavé dřevěné, ale častěji hliněné, někdy též plechové chatrče v neutěšeném, bídou sužovaném prostředí. Pro ženy však startovací kapitál znamenal zásadní změnu v jejich dosavadním životě. Významnou roli při této změně sehrála průběžná metodická a kontrolní činnost DASSC. Ženy byly motivovány k řešení svých zdravotních problémů, procházejí vzdělávacím programem v řízení malé firmy, musejí posílat děti do školy a také spořit. Zajímavým aspektem programu je povinná docházka do svépomocné skupiny 10 – 15 žen, které se mohou rozhodnout, jak často se budou scházet a zda budou ukládat určitou částku jako rezervu pro případ nouze některé z nich. Ženy si pomáhají navzájem zejména v nemoci, poskytují péči jedna druhé, obstarávají si vzájemně nákupy apod. DASSC kontroluje, jak se živnost rozvíjí a zda ženy prosperují. Důležitým ukazatelem je skutečnost, že ženy začnou podporovat některé další členy své rodiny, např. při studiu, mohou jim poskytnout přístřeší, dokáží někoho zaměstnat.

Druhá část cesty nás zavedla do jižně položené Awassy, kde se Diakonie ČCE připojila k zemědělským projektům, které zde DASSC rozvíjí ve spolupráci s dalšími zahraničními partnery. Jejich cílem je posílení sociálního a hospodářského postavení žen v blízké vesnici Chuku. Ze sbírek českých evangelíků zde Diakonie ČCE podpořila dalších 66 žen formou mikrokreditů, přidělených tentokrát samostatně hospodařím, které s nimi dále samostatně hospodaří. Za minimálně úročenou půjčku si členka skupiny může pořídit např. krávu, kozy či osivo. Počínaje třetím měsícem musí žena začít zapůjčený kredit splácet. Setkali jsme se s jednou skupinou žen, a překvapila nás jejich organizovanost, energie a chuť podnikat. Již dnes úspěšně spořídají na společném účtu a rády by si po čase koupily mlýn.

Setkání pod širým nebem, ke kterému se postupně připojily i děti z blízké školy, vyvrcholilo společným zpěvem křesťanské písně a zanechalo v nás hluboký dojem.

Cesta splnila naše očekávání, byla skvěle připravená, bezpečná, velmi zajímavá, intenzivní a smysluplná. Pochopili jsme, že Diakonie ČCE se způsobem svého zapojení do projektu DASSC stala jeho respektovaným partnerem. Uznání získala i od spolupracujících organizací z Německa a Itálie. Osobní vztahy, které zde pracovnice Diakonie ČCE a naše průvodkyně Jana Škubalová se ženami v projektu navázala, umožnily i nám proniknout blíže do jejich životních příběhů a poznat jejich způsob života, který je tolik odlišný od našeho. Právě tato osobní setkání byla tou nejceněnější součástí celé dvanáctidenní mise. Během cesty jsme měli také možnost nahlédnout do života Etiopské evangelické církve Mekane Yesus (EECMY) a účastnit se jejich bohoslužeb, naplněných upřímným zápallem a hlubokým prožitkem víry.

Hana Janečková

K 600. VÝROČÍ KALICHA

Letos si připomínáme 600. výročí obnoveného přijímání pod obojí způsobou. Tento čin je spojen se jménem Mistra Jakoubka ze Stříbra, bez něho by možná reformace vypadala jinak.

Ale napřed si řekněme několik životopisných údajů. Jakoubek se narodil kolem roku 1370 ve Víchově u Stříbra a zemřel někdy po 30. prosinci 1429. Vystudoval univerzitu v Praze a stal se nejprve mistrem svobodných umění, pak vystudoval i teologii a stal se knězem. Od mládí se znal s Janem Husem, svým vrstevníkem, a po jeho odchodu z Prahy se stal jeho nástupcem v Betlémské kapli. Stejně jako Jan Hus navazoval i Jakoubek ze Stříbra na starší kritiky církve působící v Praze, na Jana Milíče z Kroměříže a Matěje z Janova. Jejich pojetí Antikrista vyhrotil, v jeho učení splývá s papežem. Tento Antikrist je totiž původcem všeho zla a posléze i upálení Mistra Jana Husa. Stejně má Antikrist vinu na pokřiveném, „mrzačícím“ pojetí eucharistie podávané pod jednou způsobou.

Zde se mohl Mistr Jakoubek ze Stříbra opírat jednak o zkušenost z cesty Jeronýma Pražského na východ do pravoslavné oblasti, kde se vždy a bez přerušení slavila eucharistie chlebem i vínem. Druhým podnětem mohly být

myšlenky stoupence valdenství působícího v Praze, Mikuláše z Drážďan. Kromě toho studoval kanonické právo a spisy církevních otců a zjistil, že podávání vína při eucharistii pouze kněžím je poměrně novou praxí pocházející až z nedávné doby. Sám Jakoubek o své práci napsal: Zjevením nazývám poznání, pocházející ze zkoumání zákona Páně a ze spolehlivých výkladů autorit svatých jako Augustina, Cypriána, Bernarda Chrysostoma a jiných. Odtud, ze Zákona a z věrohodných spisů, mám své poznání, své zjevení. Uvědomil si, že vysluhování pro laiky pouze chlebem je v rozporu s Kristovým výrokem a vyvodil z toho praktický důsledek, začal vysluhovat i pro laiky podobojí. V Čechách se pro to ukázala být úrodná půda, protože zde byla silná touha po zniternění podpořená již dříve Matějem z Janova a zaměřená proti formálnosti církve. Zároveň se stíral při této příležitosti rozdíl mezi knězem a laiky, což byl silný demokratický prvek. Při eucharistii na poutích na hory či ve vojsku, kdy byly přijímání z kalicha přítomny velké zástupy, docházelo k hlubokému pocitu sounáležitosti přijímajících.

S myšlenkou vysluhovat podobojí přišel Jakoubek v roce 1414 v době, kdy byl Hus ještě v Čechách, nebo těsně po jeho odchodu na koncil. Obhajoval ji na universitní půdě a ještě na podzim roku 1414 takto eucharistii pod obojí způsobou vysluhoval v několika pražských kostelích. Tento postup u mnohých vzbuzoval odpor a v červnu 1415 ho zavrhl kostnický koncil. V reakci na to schválil přijímání podobojí Mistr Jan Hus, který jednomu odpůrci kalicha v Praze napsal: Neprotiv se svátosti kalicha Páně, kterou ustanovil Kristus sám i skrze svého apoštola. Vždyť žádné Písmo tomu neodporuje, nýbrž jenom obyčej, který se zakořenil, jak mám za to, toliko z nedbalosti. Jenomže se nemáme řídit obyčejem, nýbrž Kristovým příkladem a pravdou. O tři roky později, v roce 1417, bylo pak přijímání podobojí slavnostně schváleno i pražskou universitou.

O co opíral Jakoubek i jeho kolegové své argumenty? Především to byla Bible, svědectví evangelistů o ustavení večeře Páně samotným Kristem. Výzva Pijte z něho všichni (Mt 26,27) zahrnuje všechny vě-

řící, nikde není žádné vymezení okruhu přijímajících. Rovněž Pavel hovoří v 1. Kor. 11, 25 o přijímání z kalicha: Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku. Motiv večeře Páně se rovněž objevuje v příběhu o nasycení zástupů. Důležitým argumentem byla 6. kapitola Janova evangelia (Jan 6,53) o přijímání celé svátosti: Nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nemáte života v sobě. Odpůrci naopak tvrdili, že janovské pojetí hovoří pouze o duchovním, nikoliv svátostném přijímání.

Jakoubek se však neomezil pouze na svědectví Písma, ale studoval i texty významných církevních autorit minulých dob, mezi jinými i Cypriána, Ambrosia, Jeronýma, Augustina, Bernarda z Clairvaux či Tomáše Akvinského. V jejich dílech shledal mnohé argumenty pro své tvrzení, že v dřívějších dobách i laici přijímali tělo i krev Páně. Na základě rozsáhlého materiálu musel i kostnický koncil přiznat, že v prvotní církvi přijímali věřící pod obojí způsobou. Jakoubkovi se dokonce podařilo dokázat, že kalich byl podáván laikům ještě i ve 13. století.

Vrcholem myšlenek přijímání podobojí bylo vyhlášení, že církev není poslední autoritou, nýbrž že je jí Ježíš Kristus. Účast na celé eucharistii byla nezbytnou posilou Božího bojovníka s Antikristem, předjímala příchod Krista Krále. Pro vyznavače byla Večeře Páně sborotvorným úkonem, křesťan nebyl samotářem, nýbrž všichni byli navzájem bratry a sestrami. Husitští kazatelé usilovali o to, aby člověk, k němuž mluvili, stál tvář v tvář Božímu slovu. Reformace tak byla, hlavně ve svých počátcích, a je i nyní dialogem. Kalich je pak programem, programem poslušnosti vůči Pánu církve, statečné odvahy k boji se zfalšovaným křesťanstvím, neboť slovy Jakoubkova přítele a universitního kolegy Jeronýma Pražského je tím rozhodujícím Kristus, jehož autorita pohlcuje všechny sebesvětější popapoštolské učitele, kteří budou se svými spisy souzeni zákonem, nikoli zákon jimi.

Jana Součková

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Kávu, jež je nedílnou součástí prostřených stolů po bohoslužbách, budeme napříště pít kvalitnější po všech stránkách: je dobrá a pochází ze zdroje, který nepoškozuje životní prostředí ani neokrádá dělníky, kteří pro nás kávu pěstují a sklízíjí na jihoamerických plantážích. S nápadem přišly sestry z Křesťanské služby, projekt **Fair Trade** je hnutí dostatečně známé a rozšířené po celém světě. Vyšší náklady, jež si účast na projektu vyžádá, jsou podporou myšlenky jednoho nedělitelného stvoření. I proto bude naše káva chutnější a naše obětavost vyšší, vždyť kávu hradíme ze společných darů.

Staršovstvo každým rokem pomáhá středisku **Diakonie Ratolest darem** ve výši 30.000 korun. Pomáháme tak zkvalitnit vybavení střediska, nakoupit zařízení či pomůcky, na něž by v trvale napjatém a nejistém rozpočtu „neziskovky“ nebylo. Letos jsme v odpověď dostali poděkování kratičké, ale silné: „Srdečně děkujeme za úžasnou zprávu. Máme velkou radost a děkujeme, že na nás myslíte.“ Na středisko Ratolest myslíme ovšem i my s vděčností, konají náročnou odbornou práci, vyžadující profesní znalosti, lásku i obětavost. I my děkujeme, milá Ratolesti!

Staršovstvo se rozhodlo podpořit projekt **„Jídlo pro bezdomovce“**, akce je vyzkoušená v Praze již několika sbory a farnostmi: ochotní připraví jídlo (v zimě teplá silná polévka, v létě obložené sendviče) a zařídí distribuci potřebným (v blízkosti Wilsonova nádraží), nebo jídlo předají dalším, kteří rozdáváním zařídí. Protože sborová kuchyňka tomuto úkolu nestačí, podpoříme projekt finančně, zajištěním nákladů na dva dny. Podrobnosti i fotografie <http://prazsky-seniorat.evangnet.cz/rubrika/69-Potravinova-pomoc-Polevky/index.htm>.

HOSPODAŘENÍ SBORU V ROCE 2013

Pro rok 2013 byl plánován rozpočet s deficitem cca 417 tisíc Kč. Důvodem tohoto deficitu byl záměr provedení sanace části sborového domu a modlitebny.

Hospodářská rada sboru (dále HR), která tento druh prací standardně zajišťuje, nechala zpracovat projekt této velké investice u odborné firmy. Po důkladné analýze dokumentace však došla HR k závěru, že navrhovaná technologie tohoto díla plně nezaručuje očekávanou funkci investice, a navrhla proto staršovstvu sboru zvolit jistější, odpovědnější a logičtější postup řešení celého problému. HR a posléze i staršovstvo rozhodlo řešit v první etapě nejprve odstranění primárních zdrojů vlhkosti nejen v našich, ale i v sousedních objektech. Proto nebyla částka plánovaná na běžné opravy v roce 2013 vyčerpána. Náklady výše uvedené první etapy tohoto díla jsou zahrnuty v rozpočtu na rok 2014. Po provedení a vyhodnocení zmíněné části této akce rozhodne staršovstvo o způsobu, jak dále postupovat.

Kromě přípravy sanace našeho objektu se podařilo v roce 2013 některé další stavební akce dotáhnout do zdárného konce: provedli jsme opravu střechy na části modlitebny, která slouží nedělní škole, byly udělány kompletní klempířské práce na domě, podařila se nám oprava jižní části střechy, do které zatekalo.

V letošním roce chceme kromě již výše uvedeného zrekonstruovat hygienické zařízení vedle modlitebny. Z ostatní sborové činnosti uvedme alespoň naši podporu letnímu táboru dětí, víkendů Nedělní školy v Soběhrdech, mladým členům sboru na víkend v Chotěboři, příspěvek na dárky pro děti nejen za jejich neobyčejné nasazení při zkouškách a vlastním provedení vánočních hry. A bylo by toho určitě ještě mnohem více... Na účelovou stavební sbírku jsme v loňském roce vybrali 96 000 Kč, spolu s rokem předcházejícím 196 000 Kč. Celocírkevní sbírky činily celkem 57 000,- Kč, z toho 12 800 na Filipíny. Děti z Nedělní školy poslaly ze svých sbírek 5 000,- Kč na akci Diakonie v Etiopii „Stavíme lidi na nohy“. Další sborové příjmy – salár, sborové sbírky, pronájmy a sborové výdaje naleznete v níže uvedené tabulce.

V roce 2013 sbor hospodařil s výsledkem 384 298,- Kč.

Velice Vám všem, sestry a bratři, za Vaši obětavost děkujeme. Jsme Vám opravdu vděční. Svědčí to o sounáležitosti nás všech s naším milým sborem, který je pro nás skutečnou oporou.

Hospodářská rada

Sborové příjmy	Předpoklad roku 2013	Skutečnost roku 2013	Předpoklad roku 2014
Salár	600.000	622.590	630.000
Sborové sbírky	120.000	142.902	150.000
Dary, stavební fond, celocírk. sb.	200.000	222.738	260.000
Příjmy z pronájmů	700.000	850.378	850.000
Ostatní příjmy	15.000	12.917	10.000
Příjmy celkem	1.635.000	1.851.525	1.900.000
Sborové výdaje			
Odvod repartic	79.251	79.251	83.955
Odvod personálního fondu	78.500	78.500	81.100
Stavební úpravy, údržba	1.000.000	393.629	663.000
Mzdové výdaje, pojištění	490.000	451.513	500.000
Poskytnuté dary + celocírk. sb.	120.000	72.053	90.000
Spotřeba energií	150.000	102.577	100.000
Telekomunikace	20.000	21.890	22.000
Provozní a ostatní výdaje	165.000	267.814	359.945
Výdaje celkem	2.102.751	1.467.227	1.900.000

JAK JSEM SE DOSTALA DO ČECH?

HALINA TITĚROVÁ, vdova po dlouholetém kurátorovi strašnické sboru Danielu Titěrovi, se nedávno dožila v obdivuhodné fyzické i duševní svěžesti 90 let. Požádali jsme ji o vzpomínku na důležité období jejího mládí.

Maminka (Češka) toužila vrátit se do Čech do své rodiny. Po smrti mého otce v roce 1943 jsme s maminkou a sestrou hledaly možnosti návratu. Po válce měly odjet transporty, ale bylo to nejisté. Přes známost se nám podařilo odjet v červnu 1945. V nákladním vagonu my tři s ruksaky a k tomu ještě pár sovětských vojáků. Bylo to dobrodružství!

Pod Boží ochranou jsme jely z Lodže tři dny do Zábřehu na Moravě, kde žila teta mé maminky. Mimochodem – moc nám chutnaly její bramboráky se škvarky. Bylo léto a my jsme zakrátko odjely do Encovan u Litoměřic, kde žil můj dědeček pan Dušek a také strýc se svou rodinou. Dědeček nám zařídil v Litoměřicích byt pro repatrianty po Němcích. Našly jsme i zaměstnání. Pro maminku nebyl jazyk problémem, ale my se sestrou jsme musely pracně vnikat do tajů češtiny.

V Litoměřicích sloužil v té době pan farář Voborník, později pan farář Sláma. Staly jsme se členkami sboru a se sestrou i učitelkami Nedělní školy. Poznaly jsme sestru Boháčovou, která se přistěhovala z Prahy. Také jsme se zapojily do sdružení mládeže. Tam jsem poznala Daniela Titěru, který si odbýval vojenskou službu. No, a jak se říká, „přeskočila jiskra“ a byla z toho známost. Nezapomenu nikdy na naše společné výlety.

V roce 1951 nás opustila naše drahá maminka po krátké nemoci v důsledku těžkých válečných let. O rok později jsme se s Danielem vzali. Svatba byla u Martina ve zdi. Odával nás bratr farář Balcar. Jeho svatební kázání mám ještě schované a je mi často útěchou a dobrou radou. Rodiče Daniela nám přenechali v Praze byt a bydleli ze zdravotních důvodů v Krabčicích.

Takže ve sboru jsem již 60 let. Učila jsem v NŠ ty nejmenší děti. Na malých židličkách sedával i dnešní farář Pavel Klinecký. Těžko tomu uvěřit... Léta utíkají a život pomalu končí. Za všechno dobré i těžké jsem Bohu vděčná. Vděčnost je zdrojem radosti – zjistila jsem to častokrát.

Staršovstvo se rozhodlo podpořit další nápad Pracovní skupiny pražského seniorátu „**Projekt potravinové pomoci – POTRAVINOVÁ BANKA**“. V celé Evropě známá aktivita spočívá v nákupu trvanlivých potravin, které nabízejí obchody se slevou, jestliže se blíží konec jejich záruční lhůty. Potraviny nakoupíme jako dar sociálně slabým rodinám, shromáždíme ve sboru a odešleme do centra pomoci, které potraviny shromáždí a potřebným rozdělí. Informace o tom, kdy se akce bude konat, budou zveřejňovány na vývěsce, sborovém webu i v oznámeních. Aktivitu přinesla do seniorátu pracovní skupina, starající se o potřebné kolem nás, součástí skupiny jsou i naši známí Magda Marešová a Petr Špirko. V našem sboru budou o akci pečovat sestry Irena Chlebounová, Ivana Jilemnická, Rut Nečasová a Jana Potočková.

Také **Nedělní škola při svých setkáních koná sbírku**. Učíme tak již malé i větší děti, že k našemu vyznání víry patří i myslet na druhé a něco pro ně udělat. Je jasné, že děti vlastně darují peníze svých rodičů. Je to dobrá příležitost pro rodiče vysvětlit dětem, proč ke křesťanství patří obětavost. Děti zase rodiče mohou informovat, na co nyní vybírají a koho podarovaly; to vědí od svých učitelů. Jeden půlrok zpravidla vybíráme pro svůj sbor a jeho potřeby (kytara, promítací plátno, malování dětského koutku), další pak posíláme svůj dar tam, kde jej potřebují (děti na Ukrajině, pomoc rodinám v Etiopii, zpěvníky pro jiný sbor naší církve).

PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ VE SBORU

neděle	9.00	Bohoslužby pro děti i dospělé
středa	14.00	Setkání starší generace
středa	16.45	Setkání konfirmandů
středa	18.00	Setkání mládeže
čtvrtek	16.00	Biblická hodina starších i mladších dětí
čtvrtek	17.00	Dramatická skupina
čtvrtek	18.00	Křesťanská služba (1x měsíčně)
čtvrtek	19.30	Staršovstvo (1x měsíčně)
čtvrtek	19.30	Setkání učitelů Nedělní školy (1x měsíčně)
pátek	17.30	Hovory nejen pro křesťany (1x za 14 dní)
pátek	18.45	Chvilky ticha, modlitby, meditace, písně (1x za 14 dní)
pátek	19.30	Setkání střední generace

ÚŘEDNÍ HODINY VE FARNÍ KANCELÁŘI

*** ZMĚNA ***

pondělí, středa, pátek	8.00 – 12.00
středa	13.00 – 18.00

Návštěvu v jinou dobu možno domluvit telefonicky (274 811 226, 737 876 283) nebo e-mailem (strasnice@evangnet.cz).

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O SBORU

Počet členů sboru k 1. 1. 13 **797**

Přírůstky +7

- křtem 6

- presencí 1

Úbytky -3

- úmrtím 3

Počet členů sboru k 31. 12. 13 **801**

Pokřtěni byli:

Jonáš Roll

Josef Šebesta

Klára Pavličková

Marie Anna Pavličková

Julie Bartošiková

Adam Rosa

Zemřeli:

Miluše Turziková

Miloslava Klinecká

Anna Janáková

JARNÍ KALENDÁRIUM

6. 4.	neděle	10.00	výroční sborové shromáždění
13. 4.	Květná neděle	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
		15.00	velikonoční sborové odpoledne
17. 4.	Zelený čtvrtek	19.00	čtení pašijí
18. 4.	Velký pátek	17.00	bohoslužby s Večeří Páně
20. 4.	Neděle vzkříšení	9.00	bohoslužby s Večeří Páně
16. - 18. 5.	pátek - neděle		víkend Nedělní školy
29. 5. - 1. 6.	čtvrtek - neděle		4. zasedání 33. synodu ČCE (Vsetín)
1. 6.	neděle	9.00	bohoslužby, křest Jonatan Najbrt
8. 6.	neděle	9.00	Boží hod svatodušní, bohoslužby s Večeří Páně
22. 6.	neděle	9.00	konec školního roku, bohoslužby s Večeří Páně
4. - 13. 7.	pátek - neděle		tábor strašnické NŠ, Vysoká Srbská (Náchodsko)
3. - 9. 8.	neděle - sobota		hory mládeže, Travná
31. 8.	neděle	9.00	začátek školního roku, bohoslužby s Večeří Páně
26. - 28. 9.	pátek - neděle		sborový víkend v Chotěboři

... PŘEČETLI JSME ...

Zikkurat neboli posvátná sedmistupňová stavba v Babylonu byla pro Židy symbolem rouhavé snahy člověka dosáhnout pyšně vlastní silou do nebe. Pro nás by tato věž mohla být předobrazem všech „uzavřených společností“, společností bez transcendentály, bez vertikálního, přesazného rozměru. Nežili jsme donedávna také ve společnosti, která si vepsala do štítu pyšně a pošetilé „poručíme větru, dešti, kdy má pršet, kdy má vát“? Nebyla tato společnost manipulace – manipulace s přírodou i dějinami, kulturou i lidskými osudy – přímo vyvrcholením oné odvěké pýchy člověka, který chce vzít vše do vlastních rukou v domnění, že už rozumí všemu a nestojí před žádným tajemstvím? Zrušení úcty k tajemství, pokus o odstranění vertikálního rozměru lidského života vede vždycky ke tragickému kolapsu. Velký český básník Vladimír Holan to vyjádřil slovy: „Bez pravé transcendentály se žádná stavba nedostaví, nikdy, ach nikdy nedostaví.“

Od politických změn pozdního podzimu 1989 jsme očekávali, že přinesou definitivní tečku za érou „normalizace“. V mnohém ohledu se tak skutečně stalo: místo posttotalitní diktatury máme parlamentní demokracii, zvykli jsme si na svobodu cestování, podnikání, svobodu médií. Přesto jeden – a to velmi významný – prvek, který normalizace plodila a který ji zároveň udržoval při životě, má mnohem vytrvalejší koříněk, než jsme si mysleli. Je to mentalita, v níž se občanská pasivita mísí s nechutí a nedůvěrou k veřejnému životu. Mentalita, s níž snad lze přežít s dávkou sarkastického humoru totalitní režim, s níž však nelze vybudovat fungující svobodnou společnost.

... PŘEČETLI JSME ...

Ano, na vzpomínkách na listopad 1989 nelpí krev a špína, která kazí připomínku Velké francouzské revoluce; je velmi dobře, že náš listopad nepřinesl žádné řezníky typu Dantona a Robespiera, ale bohužel přinesl své mnohé Josefy Fouche, machiavelistické chytráky, kteří dovedou mistrně převlékat kabátky a pokračovat ve špatném díle.

**„HALELUJA. JE TAK DOBRÉ BOHU NAŠEMU PĚT ŽALMY,
ROZKOŠNÁ A LÍBEZNÁ JE CHVÁLA.
PĚJTE HOSPODINU PÍSEŇ DÍKŮ.“
Ž 147**

SBOROVÝ DOPIS STRAŠNICKÉHO SBORU ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Vydává Farní sbor ČCE, Kralická 4, 100 00 Praha 10, tel.: 274 811 226

Elektronická pošta: strasnice@evangnet.cz; WWW: strasnice.zde.cz

Redakční rada: Jan Balcar, Ladislav Janeček, Petr Kocna, Jan Souček

Foto: Petr Kocna, Pavel Klinecký; Grafická úprava: Jana Potočková

Bankovní spojení: Česká spořitelna, pobočka Praha 10 – Strašnice, Starostrašnická 47
účet č. 283574329 / 0800, IČO: 47 61 04 84